

Església Santa Agnès de Malanyanes

La Roca del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Veïnat de l'Església, 08430
Emplaçament
Alçada: Santa Agnès de Malanyanes
180 m

Coordenades:

Latitud: 41.60501
Longitud: 2.35443
UTM Est (X): 446206
UTM Nord (Y): 4606124

Classificació

Número de fitxa 08181-268
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Barroc Popular
Segle XIII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (PGOU 8-5-1991)/AEA 100 m (PEP 2011)
Número inventari IPA 29281
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: 08180A00809000
Fitxes associades:

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dj., 11/03/2010 - 01:00

Descripció

Església d'una sola nau de planta rectangular amb capelles laterals, capçada a llevant, per un absis carrat. La nau és coberta amb una volta de canó apuntada i l'absis per una volta d'aresta recolzada en una cornisa motllurada que recorre els murs laterals. Cal destacar el fet que es conserva una bona part del parament de l'absis primitiu a la banda de tramuntana del actual. L'arc triomfal també és apuntat i es recolza damunt pilastres llises amb capitells. A banda i banda de la nau hi ha quatre capelles laterals, tres a tramuntana i una a migdia, que s'obren a la nau principal mitjançant arcs de mig punt. La capella de migdia està acompanyada pel campanar i la sagristia. Les dues capelles més properes als peus de la nau i la segona capella de tramuntana són cobertes amb voltes d'aresta recolzades als murs laterals mitjançant mènsules, mentre que l'última capella de tramuntana, situada al costat del presbiteri, presenta una cúpula ovalada bastida en maons. Als peus del temple hi ha el cor, sostingut per una volta rebaixada de maons. El frontis presenta una portada d'arc apuntat, formada per quatre arquivoltes decorades amb bocellets i decoració floral, sostingudes per quatre columnetes amb capitells ornamentats amb motius florals i carasses. Gravada en un carreu situat al costat del brancal esquerre del portal hi ha la data 1306. La portada està precedida d'un pòrtic format per tres columnes assentades damunt d'un mur de sòcol, que alhora sostenen un arquiteu i una teulada de fusta d'un sol vessant. Sobre la teulada hi ha tres bocellets decoratius més. A la part superior de la façana del temple hi ha un petit rosetó esqueixat. El campanar és de torre de planta quadrada i presenta tant finestres rectangulars emmarcades en carreus de pedra com espitlleres. El coronament és emmerletat i compta amb sis obertures d'arc rebaixat bastides en maons, per les campanes. La construcció està bastida amb carreus de pedra escairats i disposats en filades, exceptuant les capelles laterals i la sagristia, que són de paredat i amb els paraments arrebossats.

Observacions:

Dels elements més destacables presents al temple hi ha la pila baptismal d'immersió i la clau central de volta del presbiteri, situades sota el pòrtic. La pila és esfèrica i està decorada amb un seguit d'arcs de mig punt disposats en dos nivells. Probablement es correspongui amb una obra del segle XII. La clau de volta compta amb la representació de l'Anyell pasqual amb una creu, en al·lusió a Santa Agnès. Tot i això, aquesta clau no és l'original donat que l'any 1868 fou substituïda per l'actual. Des del 1923, tant la pica com la clau estan situades al pòrtic. Les portes de ferro del portal són del mestre Esmendia (1621). També destaca el retaule actual de l'altar major, obra de l'escultor Jaume Roig. Està adscrit al barroc i és de l'any 1681. Actualment, el retaule major original es troba al Museu Diocesà de Barcelona, i és una obra del pintor Jaume Forner feta entre els anys 1535-1536. Hi ha altres retaules destacables al temple com el de sant Bartomeu, de l'any 1705 o el retaule neoclàssic de sant Isidre del segle XVIII, així com destacables peces d'orfebreria i imatgeria com la verge del Roser o Mare de Déu dels Ous.

Història

La primera notícia documental que es coneix del temple és una venda de l'any 1022 mentre que el 1025 ja exercia funcions parroquials, com es veu en una venda del comte Balaguer I i la seva esposa Guisla. L'any 1080, en el testament de Ramon Sinfret recollit al *Libri antiquitatum*, es reafirma la funció de parròquia del temple. L'any 1113, l'església passa a mans de Mir Riculf per la donació de Guillem i Ermessenda. A partir del 1393, el temple passa a ser jurisdicció del bisbe i del capítol de Barcelona. Durant el segle XIV, la parròquia tenia dos beneficis, el de sant Joan i el de santa Maria en la capella de Santa Maria de Malanyanes. De l'altar de sant Joan sabem que ja existia l'any 1077. Per les visites pastorals dels anys 1413 i 1421 sabem que el temple tenia 27 parroquians i que es valorava en 65 lliures. L'església de Santa Agnès es considera un temple situat entre el romànic tardà i el gòtic, datat entre finals del segle XIII i principis del segle XIV. De l'antic temple romànic es conserva un fragment del mur de l'absis, els murs laterals, el frontis i la part baixa del campanar. L'absis romànic va ser enderrocat i substituït per fer l'actual l'any 1868. La portalada és gòtica i l'any 1306 podria ser la data d'acabament de la seva construcció. Les capelles van ser construïdes en diferents moments. L'any 1559 es va construir la capella del Roser, el 1627 la de sant Isidre, el 1705 la de sant Bartomeu i el 1765 la del sant Crist. Tot i que la part inferior del campanar és romànica, la resta del parament fou bastida al segle XVI. La sagristia és del segle XIX i el cor és modern.

Bibliografia

BARRAL I ALTET, X. [et al.] (2000): *Guia del Patrimoni Monumental i Artístic de Catalunya*. Volum 1: Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental, Vallès Oriental. Ed. ECSA, Barcelona. MARTÍ I BONET, J. M. (2007): *Santa Agnès de Malanyanes. Història i art d'una parròquia*. Arxiu Diocesà de Barcelona i Parròquia de Santa Agnès de Malanyanes, Barcelona. MASSAGUÉ I TORNÉ, J. M. [coord.] (2011): *Pla especial i catàleg del patrimoni de La Roca del Vallès*. Ajuntament de la Roca del Vallès, La Roca del Vallès. PLADEVALL I FONT, A. [et al.], (1991): *Catalunya Romànica*. Volum XVIII, El Vallès Occidental, el Vallès Oriental. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

